

Handboek Informatie Wet langdurige zorg 2025

Inhoud

1 Algemeen	3
1.1 Gebruik van de gegevens	3
1.2 Aanlevering van de gegevens	5
1.3 Wijzigingen en aandachtspunten 2025	6
2 Declaratie-informatie	7
3 Specificaties	8
3.1 PGB	8
3.2 Beheerskosten	9
3.3 Specificatie van het totaal aantal Wlz verzekerden	9
4 Bestuursverklaring	11
5 iWLZ-uitvoeringsinformatie	12

1 Algemeen

Zorginstituut Nederland heeft voor de uitvoering van zijn wettelijke taken informatie nodig over de realisatie van de productie en lasten van Wlz-zorg (verder: declaratie-informatie), over verschillende specificaties betreffende het PGB, beheerskosten, de verzekerdenstand en informatie over de vraag naar en het aanbod van zorg (verder: iWlz uitvoeringsinformatie). Zorginstituut Nederland vraagt deze gegevens op bij de Wlz-uitvoerders, al dan niet in hun functie van zorgkantoor.

Dit Handboek is een handleiding voor het aanleveren van deze informatie over 2025. Hoofdstuk 1 geeft algemene informatie over de declaratie-informatie en de kwartaalstaten en laat zien voor welke producten het Zorginstituut deze gegevens gebruikt. Ook vindt u hier een overzicht van de wijzigingen in 2025.

Hoofdstuk 2 gaat over de doorlevering van de declaratie-informatie.

Hoofdstuk 3 beschrijft de gegevensaanleveringen over het PGB, de beheerskosten en de verzekerdenstand in de kwartaalstaten, hoofdstuk 4 bevat de bestuursverklaring.

Hoofdstuk 5 gaat over de iWlz-uitvoeringsinformatie.

Elke tabel in het elektronische bestand van de kwartaalstaten is in dit handboek opgenomen. Bij elke tabel treft u een inhoudelijke toelichting aan.

Voor alle aanleveringen geldt dat u alle bedragen opneemt in **hele euro's**.

1.1 Gebruik van de gegevens

Het Zorginstituut gebruikt de declaratie-informatie, gegevens uit de kwartaalstaten en de uitvoeringsinformatie uit de iWlz voor de volgende producten.

<i>Naam product</i>	Zorgcijfers Data
<i>Doel</i>	Spiegelinformatie voor Wlz uitvoerders
<i>Korte beschrijving</i>	Statistische informatie over kostenontwikkelingen in de gezondheidszorg.
<i>Voor wie?</i>	Zorgverzekeraars, VWS, bestuursorganen in de zorg, zorgaanbieders, koepelorganisaties.
<i>Hoe vaak uitgebracht?</i>	Driemaandelijks
<i>Vorm</i>	Rapport en Zorginstituut Nederland website (Kwartaalbericht en Zorgcijfersdatabank).

<i>Naam product</i>	Pakketadvies
<i>Doel</i>	Adviezen, standpunten en verduidelijkingen gericht op een passend en duidelijk pakket.
<i>Korte beschrijving</i>	Een pakketadvies is een advies aan de minister van VWS om zorginterventies in of uit het te verzekeren pakket te laten stromen. Verder bevat een pakketadvies standpunten van Zorginstituut Nederland over de vraag of bepaalde zorginterventies tot de te verzekeren prestaties horen op grond van de regelgeving en de stand van de wetenschap en praktijk. Tot slot kunnen adviezen en verduidelijkingen worden geformuleerd om het zorgverzekeringsstelsel en de uitvoeringspraktijk beter te laten functioneren.
<i>Voor wie?</i>	VWS, zorgverzekeraars, bestuursorganen in de zorg, zorgaanbieders, koepelorganisaties.

<i>Hoe vaak uitgebracht?</i>	Jaarlijks
<i>Vorm</i>	Rapport en Zorginstituut Nederland website

<i>Naam product</i>	Kwartaalrapportage VWS
<i>Doel</i>	Informatie over actuele financiële ontwikkelingen in de Wlz.
<i>Korte beschrijving</i>	Informatie over actuele kostenontwikkelingen in de Wlz in het lopende jaar. Vooral aandacht voor de samenhang met actuele beleidsontwikkelingen, en de relatie met productie- en capaciteitsontwikkelingen.
<i>Voor wie?</i>	VWS
<i>Hoe vaak uitgebracht?</i>	Driemaandelijks

<i>Naam product</i>	Signalementen/monitors
<i>Doel</i>	Het geven van begrijpelijk inzicht in de uitgaven en opbrengsten van de zorg en de vraag naar en aanbod van zorg.
<i>Korte beschrijving</i>	Het Zorginstituut signaleert feitelijke ontwikkelingen op het gebied van kosten van zorg en van de vraag naar en het aanbod van zorg.
<i>Voor wie?</i>	Beleidsmakers, zorgverzekeraars en zorgprofessionals.
<i>Hoe vaak uitgebracht?</i>	Ad hoc

<i>Naam product</i>	Kwartaalrapportage CBS
<i>Doel</i>	Conform convenant Zorginstituut Nederland – CBS het CBS voorzien van informatie t.b.v. kwartaal- en jaar EMU-rapportages.
<i>Korte beschrijving</i>	Informatie over gerealiseerde baten en lasten Wlz o.b.v. kwartaal-, jaarstaten en overige gegevensbronnen. Het CBS verwerkt deze gegevens in Kwartaalsector rekeningen en de Nationale rekening. Deze rapportages dienen o.a. om de ontwikkeling van het EMU-saldo te kunnen monitoren.
<i>Voor wie?</i>	CBS
<i>Hoe vaak uitgebracht?</i>	Driemaandelijks, uiterlijk 60 dagen na kwartaaleinde.

<i>Naam product</i>	Monitor beheerskosten Wlz
<i>Doel</i>	Bewaken van de afspraken in het convenant taken en beheerskosten, in het bijzonder de kostenontwikkeling van de beheerskosten.
<i>Korte beschrijving</i>	Volgen van de ontwikkeling van de beheerskosten in relatie tot de toegekende budgetten en adviseren over de hoogte van het macrobedrag besteedbare middelen beheerskosten.
<i>Voor wie?</i>	VWS en ZN + Wlz-uitvoerders
<i>Hoe vaak uitgebracht?</i>	Jaarlijks

<i>Naam product</i>	Wachtlijstrapportage Wlz
<i>Doel</i>	Inzicht geven in de actuele wachtlijstinformatie in de langdurige zorg.
<i>Korte beschrijving</i>	Correcte en transparante wachtlijstinformatie is een bron van beleidsinformatie en een prestatie-indicator voor zorgkantoren en andere partijen in de zorg en ondersteuning. Daarnaast geeft het de politiek inzicht in de stand van zaken op het gebied van wachttijden in de langdurige zorg.
<i>Voor wie?</i>	VWS, NZa, zorgkantoren, CBS
<i>Hoe vaak uitgebracht?</i>	Maandelijks

1.2 Aanlevering van de gegevens

Verslagdocument	Inhoud	Aanleverdatum
Kwartaalstaat KW1	<ul style="list-style-type: none"> • Realisatie productie en kosten KW1 • Beheerskosten KW1 	13 mei
Kwartaalstaat KW2	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekerdenstand op 1 juli t • Aantal PGB-houders met huisbezoek in jaar t-1 • Realisatie productie en kosten KW2 • Beheerskosten KW2 	14 augustus
Kwartaalstaat KW3	<ul style="list-style-type: none"> • Realisatie productie en kosten KW3 • Beheerskosten KW3 	13 november
Kwartaalstaat KW4	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal PGB aanvragers met bewuste- keuze gesprekken in jaar t • Realisatie productie en kosten KW4 • Beheerskosten KW4 	12 februari t+1

Wlz uitvoerders die geen zorgkantoor zijn leveren alleen de gegevens over de beheerskosten en de verzekerdenstand aan.

Bestuursverklaringen

Bij de 2e kwartaalstaat verzekerdenstanden Wlz op 1 juli jaar t moet de Wlz uitvoerder een bestuursverklaring aanleveren.

In de bestuursverklaring verklaart de ondertekenaar dat de aangeleverde gegevens naar het oordeel van het bestuur juist zijn en voldoen aan de door Zorginstituut Nederland gevraagde specificaties. De ondertekening moet plaatsvinden door het bestuur dan wel een persoon die hier formeel toe gemachtigd is.

Het afgeven van een bestuursverklaring betekent dat de Wlz uitvoerder in ieder geval een dossier heeft ingericht waarin is aangegeven:

- hoe de betreffende bestand tot stand is gekomen;
- welke maatregelen zijn getroffen om de juistheid te waarborgen.

Dit dossier moet beschikbaar zijn voor een (eventuele) review door de NZa.

Voor het afgeven van de bestuursverklaring moet de Wlz uitvoerder in voldoende mate interne controles hebben verricht.

Het waarborgen van de juistheid met een bestuursverklaring is nodig omdat Zorginstituut Nederland de genoemde gegevens gebruikt bij het vaststellen van de voorlopige en definitieve beheerskostenbudgetten van de Wlz uitvoerders.

Een model van de bestuursverklaring is opgenomen in hoofdstuk 4.

U dient de bestuursverklaring in Pdf-formaat te zenden aan Zorginstituut Nederland:

verslagdocumenten@zinl.nl

Elektronische formats

Het is verplicht om de gegevens aan Zorginstituut Nederland elektronisch aan te leveren met behulp van de beschikbaar gestelde (Excel) formats.

U stuurt de ingevulde elektronische formats van de kwartaalstaten naar:

E-Mail: verslagdocumenten@zinl.nl

Helpdesk:

E-Mail: verslagdocumenten@zinl.nl

Wij raden u aan bij het inzenden van bedrijfsgevoelige informatie gebruik te maken van de beveiligde e-mailoplossing van het Zorginstituut. Daarmee kunt u bestanden versleuteld versturen. U kunt bestanden uploaden via <https://securemail.zorginstituutnederland.nl>. Het e-mailadres van de verzender wordt eenmalig geverifieerd en vervolgens kiest u voor verslagdocumenten@zinl.nl als bestemming.

Helpdesk declaratie-informatie:

E-Mail: verslagdocumenten@zinl.nl

iWlz uitvoeringsinformatie

Wlz-uitvoerders met een of meer zorgkantoren leveren maandelijks (na de 7^e dag van de maand) met behulp van het iWlz-bericht AW317 uitvoeringsgegevens uit de iWlz aan het Zorginstituut. De AW317 is een xml-bericht en maakt integraal deel uit van het iWlz berichtenverkeer en het onderliggende informatiemodel. Vanwege de pseudonimisatie van het BSN sturen de Wlz-uitvoerders de AW317-berichten via de PVM-module van ZorgTTP.

Helpdesk:

E-Mail: info@istandaarden.nl

1.3 Wijzigingen en aandachtspunten 2025

De uitvraag van de PGB-aantallen in het tweede kwartaal komt te vervallen. Deze gegevens gaat het Zorginstituut uit een andere bron betrekken.

2 Declaratie-informatie

Vanaf het schadejaar 2020 vervangt u de aanlevering van de specificaties van kosten en productie van Wlz-zorg via de kwartaalstaten door de aanlevering van uw declaratiegegevens. De declaratiegegevens betreffen alle Wlz-prestaties die door de Wlz-zorgaanbieders worden gedeclareerd bij de zorgkantoren door middel van de EI standaard AW319, conform de geldende Wlz-regelgeving en het Declaratieprotocol Wlz.

U kunt deze aanlevering alleen vervangen door de aanlevering van uw declaratiegegevens als u met Vektis de volgende uiterste data afspreekt voor de aanlevering door Vektis van uw declaratiegegevens aan ZorgTTP:

- 1e kw: 23 mei 2025
- 2e kw: 22 augustus 2025
- 3e kw: 24 november 2025
- 4e kw: 23 februari 2026

Dit laat onverlet de leveringsplicht die de zorgkantoren op dit punt hebben: ondanks de andere routing van de informatiestroom blijven de zorgkantoren verantwoordelijk voor de levering en de kwaliteit van deze declaratie-informatie aan het Zorginstituut.

Het kan voorkomen dat een zorgkantoor van één of meerdere zorgaanbieders geen declaraties heeft ontvangen. In die gevallen geldt de volgende afspraak, waarop de zorgkantoren alert moeten zijn in bovengenoemde kwartaalaanleveringen. Wanneer van één of meerdere zorgaanbieders met een jaaromzet groter dan € 1 miljoen (per zorgaanbieder) in de desbetreffende drie maanden in het geheel geen declaratie-informatie is ontvangen, dient het zorgkantoor het Zorginstituut te informeren over die tekortkoming in hun aan Vektis geleverde declaratiebestand. Dit kan door het sturen van een mail aan postbus FCInformatie@zinl.nl met daarbij een Excel-bestand met een zo goed mogelijke schatting van de ontbrekende declaratie-informatie op prestatieniveau. Het format voor het Excel-bestand is als volgt:

Nza prestatiecode	Aantal	Totaalbedrag

3 Specificaties

De Wlz uitvoerders die zorgkantoor zijn leveren een kwartaalstaat aan die bestaat uit twee onderdelen.

- 1 Het aantal huisbezoeken PGB (alleen 2^e kwartaalstaat) en het aantal PGB aanvragers met bewuste-keuze gesprek(ken) (alleen 4^e kwartaal);
- 2 De beheerskosten (4 kwartalen).

Wlz uitvoerders die geen zorgkantoor zijn leveren de kwartaalstaten aan met alleen gegevens over de beheerskosten.

In de paragrafen 3.1 en 3.2 zijn de onderdelen in detail uitgewerkt.

Alle Wlz uitvoerders leveren in de 2^e kwartaalstaat de verzekerenstanden aan. In paragraaf 3.3 is dit in detail uitgewerkt.

3.1 PGB

Aanleverschema

1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
n.v.t.	X	n.v.t.	X

In de eerste specificatie, welke u ook aanlevert in het 2^e kwartaal, specificeert u het aantal PGB-houders waarbij een of meerdere huisbezoeken heeft of hebben plaatsgevonden. In de 2^e kwartaalstaat 2025 geeft u het aantal PGB-houders met huisbezoek(en) **in 2024** op. Een huisbezoek PGB is een fysiek uitgevoerd huisbezoek (niet in combinatie met een bewuste-keuze gesprek) waarvan de uitkomsten intern geadmistreerd zijn voor 1 januari t+1.¹

Toelichting:

Het ministerie van VWS heeft beheerskostenbudget beschikbaar gesteld voor het doorlichten van het PGB bestand. Ieder zorgkantoor bezoekt een deel van de bestaande PGB budgethouders aan huis teneinde mogelijke fraude op te sporen. De bekostiging van deze bezoeken is onderdeel van het beheerskostenbudget. De administratieve afwikkeling van een huisbezoek dient vóór 1 april jaar t+1 in de vorm van een brief aan de budgethouder te zijn afgerond.

In de tweede specificatie geeft u het aantal PGB aanvragers op, waarmee u één of meerdere bewuste-keuze gesprekken hebt gevoerd. De aanvraag, c.q. de bewuste-keuze gesprekken hoeven bij deze opgave niet per se tot een PGB toekenning te leiden.

Toelichting:

Vanaf 2013 zijn zorgkantoren nieuwe aanvragers van een PGB persoonlijker gaan benaderen, onder andere door het voeren van bewuste-keuze gesprekken. Hiervoor is een opgave nodig van het jaarlijks aantal nieuwe PGB aanvragers, waarmee één of meerdere bewuste-keuze gesprekken zijn gevoerd. Het gaat dus niet om het aantal gesprekken. Deze specificatie vragen wij structureel in de 4e kwartaalstaat op. In de 4e kwartaalstaat 2025 geeft u de aantallen in 2025.

¹ In het afgelopen jaar hebben VWS, ZN en het Zorginstituut besloten de definitie van het huisbezoek te wijzigen. Op het moment van publicatie van het handboek heeft er nog geen formele aanpassing plaatsgevonden. De nieuwe definitie zal op het moment van bekendwording communiqueert worden.

2^e KWARTAAL

SPECIFICATIE VAN HET TOTAAL PGB-HOUDERS MET HUISBEZOEK(EN)

	Aantal
Totaal aantal PGB-houders met huisbezoek(en) 2024	

4^e KWARTAAL

SPECIFICATIE VAN HET TOTAAL AANTAL PGB-AANVRAGERS MET BEWUSTE-KEUZE GESPREK(KEN) 2025

	Aantal
Totaal aantal nieuwe PGB-aanvragers met bewuste-keuze gesprek(ken)	

3.2 Beheerskosten

Aanleverschema

1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
X	X	X	X

In deze specificatie specificeert u de totale beheerskosten inclusief iWlz naar de volgende drie categorieën:

- Kosten intern personeel: personeelslasten van het interne personeel: salarissen, sociale lasten, pensioenen en personeelsvoorzieningen (zoals opleidingen, spaarloonregeling etc.);
- Kosten extern personeel: personeelslasten van werkzaamheden die u aan externen heeft uitbesteed;
- Overige beheerskosten: kosten die u niet direct kunt toerekenen aan de personeelslasten van intern of extern personeel, zoals bijvoorbeeld vanuit het concern doorberekende kosten.

SPECIFICATIE BEHEERSKOSTEN

TOTAAL BEHEERSKOSTEN (INCLUSIEF Iwlz)	BEDRAG
Kosten intern personeel	
Kosten extern personeel	
Overige beheerskosten	
TOTAAL BEHEERSKOSTEN	0

3.3 Specificatie van het totaal aantal Wlz verzekerden

Aanleverschema

1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	jaarstaat
n.v.t.	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Per peildatum 1 juli specificeert u het totale aantal Wlz verzekerden (inclusief Wlz verzekerden wonend in het buitenland) dat bij u is ingeschreven. U specificeert het aantal naar geslacht en naar verzekerden jonger dan 65 jaar en 65 jaar en ouder.

Deze opgave moet worden voorzien van een bestuursverklaring over de juistheid van de gegevens (zie paragraaf 1.2.).

Zie voor de bestuursverklaring hoofdstuk 4.

VERZEKERDEN
SPECIFICATIE VAN HET TOTAAL AANTAL Wlz-VERZEKERDEN PER 1 JULI 2025

LEEFTIJD	AANTAL PER GESLACHT			TOTAAL AANTAL
	MAN	VROUW	ONBEPAALD	
Verzekerden 64 jaar en jonger				0
Verzekerden 65 jaar en ouder				0
TOTAAL	0	0	0	0

4 Bestuursverklaring

In dit hoofdstuk vindt u de bestuursverklaring behorend bij de aanlevering in het 2^e kwartaal van het aantal verzekerden Wlz.

Bestuursverklaring bij het aantal verzekerden Wlz

De bestuursverklaring stuurt u volledig ingevuld en ondertekend in Pdf-formaat aan Zorginstituut Nederland.

Het bestuur van (statutaire naam Wlz uitvoerder) verklaart dat de verzekerdenstanden Wlz in de 2^e kwartaalstaat 2025 Wlz uitvoerder juist zijn en voldoen aan de specificaties zoals die door het Zorginstituut zijn opgenomen in het Handboek Informatie Wlz 2025.

In het elektronische format, dat aan het Zorginstituut is gezonden, is het volgende aantal opgenomen: verzekerden Wlz op de peildatum 1 juli 2025

De Wlz uitvoerder heeft een dossier opgebouwd waarin is aangegeven:

- hoe de betreffende gegevens tot stand zijn gekomen;
- welke maatregelen zijn getroffen om de juistheid te waarborgen.

Dit dossier is beschikbaar voor review door de Nederlandse Zorgautoriteit.

Naam:

Datum: Plaats:.....

Handtekening:

5 iWLZ-uitvoeringsinformatie

Het iWlz berichtenverkeer is een verzameling regels en afspraken die ervoor zorgen dat cliëntgegevens elektronisch, gestandaardiseerd, kwalitatief en veilig worden uitgewisseld tussen alle gebruikers binnen de keten.

In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is het Zorginstituut verantwoordelijk voor het tactisch beheer van iWlz. Ook let het Zorginstituut erop dat de uitvoering van de Wlz doelmatig verloopt. Tenslotte stelt het Zorginstituut elke maand de landelijke rapportage samen, die onder andere laat zien hoe de wachtlijsten zich ontwikkelen.

Hiervoor leveren de 31 zorgkantoorregio's maandelijks een xml-bestand met uitvoeringsgegevens uit de iWlz aan het Zorginstituut m.b.v. het bericht AW317. Dit bericht maakt integraal deel uit van het iWlz berichtenverkeer en het onderliggende informatiemodel². In dit informatiemodel staan de processen, bedrijfsregels en berichtspecificaties en hun onderlinge samenhang beschreven en geeft een integraal overzicht van het Wlz-berichtenverkeer zoals het er vanaf 1 januari 2025 uitziet.

In het bericht AW317 staan gegevens van de cliënten met een geldig indicatiebesluit voor Wlz-zorg in de uitvraagperiode. Dit betreft informatie over de cliënt, zijn geïndiceerde zorg, de toegewezen zorg en de bijhorende leveringsstatussen.

De uitvoeringsgegevens uit de iWlz worden maandelijks door de zorgkantoren aangeleverd aan ZorgTTP, die deze gegevens ontvangt, pseudonimiseert en doorzendt naar Zorginstituut Nederland voor verwerking conform de door veldpartijen vastgestelde rekenregels en normen. Na verwerking publiceert Zorginstituut Nederland de concept regionale wachtlijsten overzichten ter controle door de zorgkantoren. Na akkoord c.q. correctie door de zorgkantoren, voert Zorginstituut Nederland de definitieve dataverwerking uit en genereert vervolgens de landelijke wachtlijstrapportage. Het Zorginstituut publiceert de landelijke wachtlijsten op de door Zorginstituut Nederland beheerde website [Zorgcijfersdatabank](https://www.zorgcijfersdatabank.nl)³. Daarnaast levert Zorginstituut Nederland nog specifieke deelrapportages aan VWS, NZA, RIVM, CBS, ZN en Vektis.

Zorginstituut Nederland heeft formeel de eindverantwoordelijkheid en de centrale regie over het gehele proces en de daarbij betrokken partijen. Maandelijks wordt de gang van zaken besproken in de Stuurgroep iWlz.

² [Informatiemodel iStandaarden](#)

³ [Wachtlijstinformatie Wlz | Zorgcijfersdatabank.nl](https://www.zorgcijfersdatabank.nl)